

„Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein” című

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001 projekt

HELYI CSELEKVÉSI TERV

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata

Agóra Veszprém Kulturális Központ

Eötvös Károly Megyei Könyvtár

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

Tartalom

A projekt bemutatása.....	3
Az közösségi interjúk és beszélgetések célja és eredménye.....	5
A célterületek bemutatása.....	6
A projekt céljainak bemutatása.....	12
A projekt céljai és részcéljai, valamint azok elvárt eredményei.....	12
A projekt célcsoportjának bemutatása	14
Átfogó célok Veszprémben.....	15
Az átfogó célok megvalósulását szolgáló, a helyi lakosság igényei alapján megvalósuló közösségi akciók, programok.....	17
A Helyi Cselekvési Terv célterületenként.....	21
1. célterület – Chalnoky városrész	21
2. célterület – Füredidomb, Egyetemváros, Jeruzsálemhegy és Szabadság- lakótelep.....	22
3. célterület – Belváros, Dózsaváros, Újtelep, Északi iparterület, Jutaspuszt és Csatárhegy.....	25
4. célterület – Jutasi lakótelep.....	28
5. célterület – Gyulafirátót és Kádárta.....	30

A projekt bemutatása

A helyi identitás és kohézió erősítése – „Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein” című projekt egy olyan közösségfejlesztő program, amely Veszprém 5 célterületén valósul meg, lefedve ezzel a város teljes lakosságát. A pályázatot Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata valósítja meg két konzorciumi partnerrel, az Agóra Veszprém Kulturális Központtal és az Eötvös Károly Megyei Könyvtárral. A településen jellemzően nem csak a lakóhely és környezete határozza meg az emberek életminőségét és elégedettségét, a munkahelyük, iskola, óvoda, család és barátok révén a célterületek az itt élők szemében nem határolódnak el egymástól. Így természetes, hogy felmerülnek olyan igények, elvárások és problémák, amelyek a város teljes lakosságát érintik. A projekt átfogó célja, a társadalmi részvétel és a cselekvőképesség fejlesztése, a közösségek önszerveződésének segítése. Ezeket többféle úton, a közösség igényeinek, észrevételeinek figyelembevételével próbáljuk elérni. A munka megalapozását szolgálja a helyi hagyományok, kulturális értékek, a közösség számára hasznos tudásanyag feltárása, mely széles bázisú együttműködéssel kiváló alapja lehet a település közösségfejlesztő folyamatának.

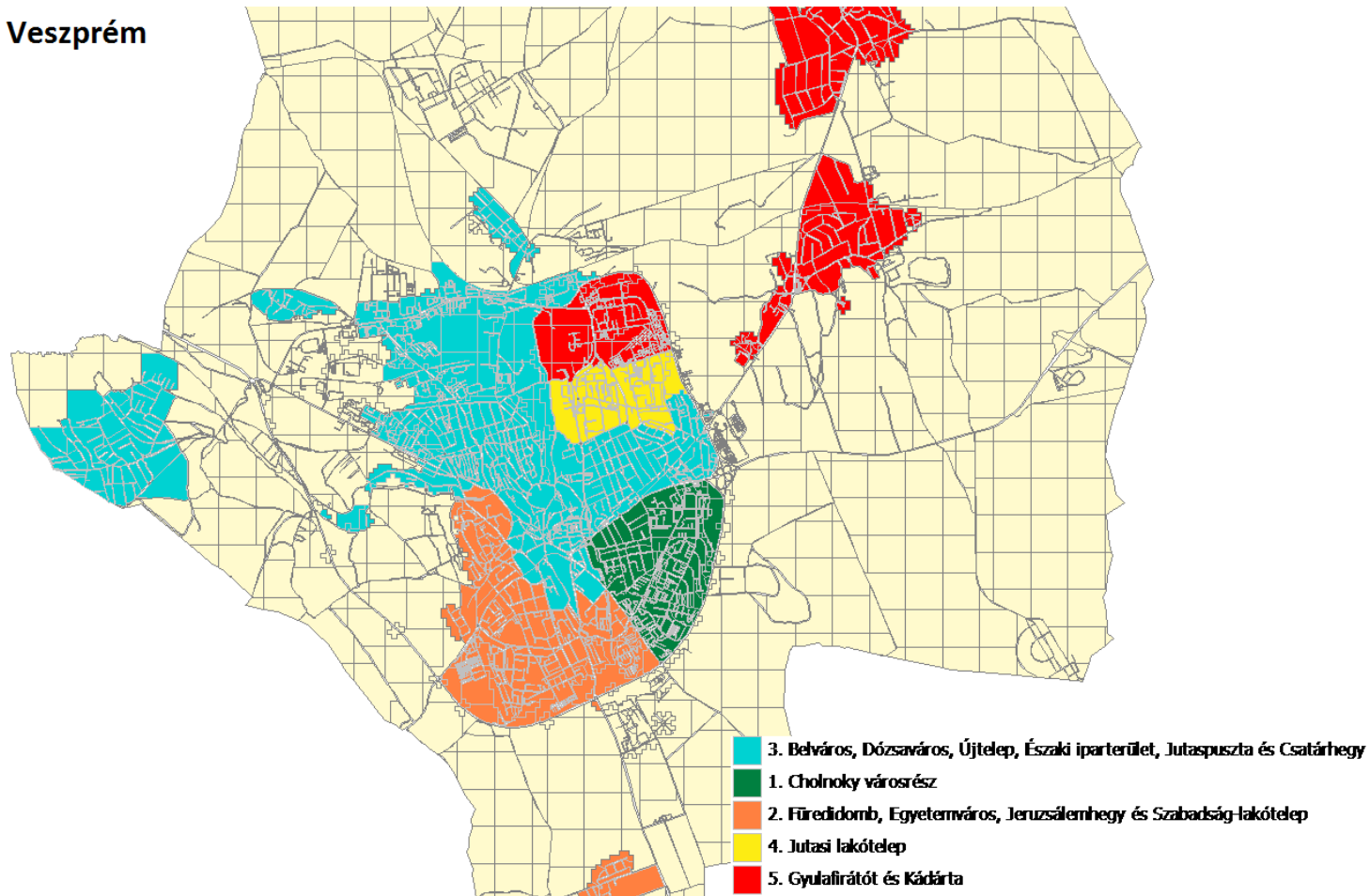
A projekt előkészítési szakaszában felülvizsgáltuk és megújítottuk a város Helyi Esélyegyenlőségi Programját és közművelődési rendeletét. A dokumentumok tartalmilag illeszkednek a Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein projekt által meghatározott elvárásokhoz.

A Helyi cselekvési terv kidolgozásában a Közösségfejlesztés módszertani útmutató előírásait vettük figyelembe. Az alapelveket és a módszertant követve, törekedtünk a helyi közösség minél szélesebb körének a megszólítására, a már meglévő közösségek, civil szervezetek bevonására, a régi partnerségek erősítésére és újak létrehozására. Céljainkat egyrészt a helyi identitás erősítésével, a természettel való kapcsolat elmélyítésével, színes közösségi akciók és programok megvalósításával, és a maradandóságot biztosító kiadványokkal érjük el. Célunk, hogy a projekt végrehajtása során kialakuljon a helyi lakosságban az igény az önszerveződésre, a képesség a cselekvésre és a vágy a közösségekben való együttműködésre.

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

A célterületek lehatárolása térképen

Veszprém

Az közösségi interjúk és beszélgetések célja és eredménye

Az interjúzás során közel 200 embert kérdeztünk meg arról, hogy miért szeret az adott helyen élni, min változtatna, és mivel járulna hozzá maga is a változásokhoz. Az interjúk közül 166-ot használtak fel a közösségfejlesztők arra, hogy az összesítés alapján megkezdjék a közösségi beszélgetéseket a lakossággal.

2019 márciusa és novembere között összesen 45 alkalommal szerveztünk közösségi beszélgetéseket, részletezve:

1. célterület Cholnoky városrész 9 alkalom

2. célterület Füredidomb, Egyetemváros, Jeruzsálemhegy és Szabadság-lakótelep 9 alkalom

3. célterület Belváros, Dózsaváros, Újtelep, Északi iparterület, Jutaspusztá és Csatárhegy 9 alkalom

4. célterület Jutasi lakótelep 9 alkalom

5. célterület Gyulafirátót és Kádárta 9 alkalom

A közösségi beszélgetéseket a célterületeken lévő közösségi színterekben, művelődési házakban, könyvtárban tartottuk, a civil lakosságon kívül meghívtuk a helyi hangadókat, a szervezetek és klubok képviselőit. A beszélgetések lebonyolításánál a Közösségfejlesztés módszertani útmutató közösségi beszélgetésekre vonatkozó ajánlásait vettük figyelembe, és együttműködtünk a cselekvő közösségek projekt mentorhálózatával. Fontosnak tartottuk, ha a résztvevők megértik, és ráéreznek arra, hogy mit jelent közösségben gondolkodni, a közösség érdekeit előtérbe helyezve közös igényeket megfogalmazni, és másokkal együttműködve terveket kidolgozni és megvalósítani.

Mivel Veszprémben a célterületek nagyok, a lakosságszám szinte mindenhol magas, így a vártnál sokkal több téma, probléma és igény merült fel. Ezt fokozta az, hogy az egyes közösségi beszélgetéseken az érdeklődők személye is változott, a

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

beszélgetéseket időnként nagyobb, máskor kisebb érdeklődés övezte. A nagyobb közönség lehetőséget adott a projekt minél szélesebb körben való ismertetésére és az általános igények feltérképezésére, a kevesebb érdeklődőt vonzó események pedig az egyéni értékek, ötletek, igények felmérését segítette. Jellemzően könnyebb volt azokat az embereket cselekvésre ösztönözni, akik egy kis létszámú közösségi beszélgetésen vettek részt. A közösségi beszélgetéseket a közösségfejlesztők vezették le, irányították a közösséget a témák prioritásának meghatározásában, a cselekvési lehetőségek feltárásában, igényeik, tapasztalataik összegzésében.

Az 5 célterületre vonatkozó általános eredményként megfogalmazhatjuk, hogy sikerült szélesíteni a potenciális cselekvők körét, nőtt a közösségi felelősségvállalás, sokan váltak elkötelezetté a helyi ügyek iránt, akik maguk is hajlandók tenni a lakosság minél szélesebb körű bevonásáért.

A célterületek bemutatása

A TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001 azonosítószámú, A helyi identitás és kohézió erősítése – Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein című projekt megvalósítása a város 5 célterületén történik, amely lefedi Veszprém Megyei Jogú Város teljes területét és lakosságát. Az egyes célterületeket és a lakosság számát az alábbi táblázat tartalmazza:

Célterület	Településrészek neve	A célterület határai	Lakosság (fő)
1. célterület	Cholnoky városrész	Budapest út, Ádám Iván utca, Radnóti tér, Almádi út, városi körgyűrű (8-as számú fő közlekedési út).	9 856
2. célterület	Füredidomb, Egyetemváros, Jeruzsálemhegy és Szabadság-lakótelep	Almádi út, Radnóti tér, Ibolya utca, Orgona utca, Mártírok útja, Erzsébet liget, Hóvirág utca, Egyetem utca, József Attila utca, Kádár utca, Dózsa György út, Festő utca, Jókai Mór utca, Eszterházy Antal utca, Veszprémvölgyi utca, Kittenberger Kálmán utca, Gulya-domb, József	14 062

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

		Attila utca, 8-as számú fő közlekedési út, Szabadságpuszta.	
3. célterület	Belváros, Dózsaváros, Újtelep, Északi iparterület, Jutaspuszta és Csatárhegy	Északkeleti körgyűrű, Házgyári út, Fenyves utca, Barátság-park, Munkácsy Mihály utca, Haszkovó utca, Őrház utca, Batthyány utca, Tölgyfa utca, Tiszafa utca, Északkeleti körgyűrű, Budapest út, Ádám Iván utca, Radnóti tér, Ibolya utca, Orgona utca, Mártírok útja, Erzsébet liget, Hóvirág utca, Egyetem utca, József Attila utca, Kádár utca, Dózsa György út, Festő utca, Jókai Mór utca, Eszterházy Antal utca, Veszprémvölgyi utca, Kittenberger Kálmán utca, Gulya-domb, Csatárhegy, Csererdő, Jutaspuszta és a város nyugati-északnyugati széle.	14 361
4. célterület	Jutasi lakótelep	Északkeleti körgyűrű, Aradi vértanúk útja, Haszkovó utcától a Jutasi út 18-ig (kivéve 89-91-es szám), Barátság-park északi széle, Fenyves utca, Barátság-park, Munkácsy Mihály utca, Haszkovó utca, Őrház utca, Batthyány utca, Tölgyfa utca, Tiszafa utca, Északkeleti körgyűrű.	14 996
5. célterület	Gyulafirátót és Kádárta	Teljes Gyulafirátótot és Kádártát magában foglalja a célterület, továbbá Aradi vértanúk útja, Haszkovó utcától a Jutasi út 18-ig (kivéve 89-91-es szám), Barátság-park északi széle, Fenyves utca, az Északkeleti körgyűrű, Házgyári út.	8 340
Összesen	Veszprém Megyei jogú Város		61 615¹

¹ Az adat nem tartalmazza a lakcím nélküli hajléktalanok (106 fő) adatait.

1. célterület – Cholnoky városrész

A Cholnokyváros elnevezése az 1990-es évekből származik, korábban ennek a városrésznek az egységeit külön nevekkkel (például Cholnoky lakótelep), vagy sehogyan sem jelölték. A belvárostól délkeletre található, az Almádi úttól a Budapest útig terjedő terület a Veszprémi-fennsíkban helyezkedik el. A Cholnoky városrész keleti felén panel- és sorházas lakótelepek, nyugati részén régebbi családi házas övezetek vannak, amelyek az 1970-es 1980-as években épültek. A területen lévő 4145 lakásnak csak elenyésző hányada, 1,4%-a alacsony komfortfokozatú, a területre inkább a magasabb színvonalat képviselő, viszonylag új építésű házak uralkodnak, amelyek döntő része, több mint 60%-a az 1980-as években épült. A magas színvonal mellé nagy alapterület is párosul, hiszen a lakások több mint fele három- vagy többszobás.

2. célterület – Füredidomb, Egyetemváros, Jeruzsálemhegy és Szabadság-lakótelep

E célterület északi részei már a középkorban is lakottak voltak, de a fejlődés igazából az egyetem 1949-es ide telepítésével vette kezdetét. Az egyetem központi épületei az Egyetemvárosnak a Színházkerttől délre eső területén találhatók, a többi épület a városrész különböző pontjain (kettő pedig a várnegyedben) helyezkedik el. Az Egyetemváros legdélebbi része kertvárosi jellegű terület, vegyesen családi, sor- és négyemeletes házakkal.

Szabadságpuszta a városhoz lazán kapcsolódó, a Füredi út mentén elhelyezkedő lakótelep. Az egyetemnek is köszönhetően a felsőfokú végzettségű lakosság aránya magas.

A terület lakásainak csekély hányada (2,4%) mondható alacsony komfortfokozatúnak. Jelentős körökben a nagy alapterületű, 4, vagy annál több szobás lakás, amelyek jelentős része az 1960-as években épült meg. Az Egyetemváros - amely már a középkorban is lakott volt, erre utal a Szent Miklós szeg- jelentős részén egyetemi épületek találhatók. Mai képe 1949-től kezdett kialakulni, amikor az egyetem egyes tömbjeit ide költöztették. A városrészben az összes üzlethelyiségnek kevesebb mint 5%-a, összesen 137 található itt. A

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

városrész gazdasági ereje igen jelentős, szoros kapcsolatban áll a Belvárossal, amelyet már a korábbi oldalakon bemutatunk.

A Füredidomb, amelyet eredetileg ipartelepnek szántak, ma családi és sorházas terület. Épületei java része a több mint 60 éves, déli részei az 1990-es évekből valók.

Jeruzsálemhegy Veszprém talán leghangulatosabb városrésze, a vártól nyugatra eső dombon helyezkedik el. A városrész hangulatát mindenekelőtt a családi házas kis utcák adják. Iskolai végzettség szempontjából Jeruzsálemhegy egyértelműen előnyös helyzetben van, a 25 év fölöttieknek ugyanis majdnem egynegyede (22,8%) rendelkezik felsőfokú végzettséggel. Az alacsony presztízsű munkahelyeken foglalkoztatottak aránya Jeruzsálemhegyen többnyire 30% alatt marad.

3. célterület – Belváros, Dózsaváros, Újtelep, Északi iparterület, Jutaspuszta és Csatárhegy

A belváros sűrűn beépített terület, ez a város közigazgatási, közlekedési, kereskedelmi és kulturális központja. Veszprém látványosságainak túlnyomó része itt található. A belváros északnyugati részén, egy 40 méter magas dolomitsziklán helyezkedik el az egyetlen utcából álló barokk vár. Délebbre a város hagyományos központja, egykori nagyobbik piactere, a 19. századi - 20. század eleji polgárházakkal szegélyezett Óváros tér, tőle kissé délre a Szabadság tér, majd a Színházkert található. A Szabadság térről keleti irányba indul a gépkocsiforgalomtól elzárt Kossuth utca a 20. század második felében kiépített "új városközponttal", mely Belvárosi Üzletházzal, a Vásárcsarnokkal és a közelmúltban épített Balaton Plazával Veszprém tradicionális bevásárló-övezetét képezi.

A városrészen belül foglalkoztatottak viszonylag heterogén képet mutatnak a munkahelyük szempontjából. Az alacsony presztízsű foglalkozást űzők aránya magasabb a buszállomás környezetében, a vár környékén, valamint a Buhim-völgyben, a városrész többi területén többnyire 30% alatt maradnak az alacsony presztízsű munkahelyeken dolgozók.

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001

Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

Dózsaváros Veszprém egyik legrégebben lakott városrésze. A belvárostól északnyugatra magasodó Temetőhegyen, valamint az ettől délre, délkeletre húzódó völgyekben és lejtőkön (Csapószer, Pajtakert) terül el. Családi házas, kertvárosi jellegű városrész; a várostól való viszonylagos különállása folytán (1938-ig, a Viadukt megépüléséig csak nehézkesen lehetett megközelíteni) számos utcája megőrizte eredeti, falusias jellegét, amely utcaszerkezet és épületállomány a városrész nagy értéke.

A lakások területe jóval meghaladja a városi átlagot, hiszen nagy részük, 85%-uk 3 szobás, míg a város egészére a 2 szobás lakások túlsúlya jellemző.

Iparváros – Jutaspusztá részben vállalkozási, részben családi házas lakóövezetet. Lakossága néhány százra tehető, és – mivel folyamatosan jönnek létre új utcák és házak – növekvőben van.

4. célterület – Jutasi lakótelep

A korábban – még a török időkből származó névvel – Táborállásként emlegetett, az Újteleptől északra fekvő nagyjából sík területen az 1970-es és 1980-as években épült fel a nyugati szélén haladó útról elnevezett Jutasi úti lakótelep. Az egykori Veszprémi Házgyár által gyártott, többnyire tízemeletes panelházak alkotta, alapterületre is tekintélyes méretű városrészben él Veszprém lakosságának több mint egyharmada. Itt találhatóak az egykori szovjet laktanya tiszti családok részére épített panelházai, amelyeket a szovjet csapatok kivonulása után a város rendbe hozatott és magánszemélyek részére értékesített. A döntően panelházas beépítésű lakótelep a város legnagyobb népességű városrészét adja. A lakások döntő része kétszobás, alacsony komfortfokozattal pedig csupán 2,4%-uk rendelkezik. A Jutasi úti lakótelepen a tízemeletes panelházak dominálnak.

5. célterület – Gyulafirátót és Kádárta

Gyulafirátót és Kádárta a város központi területeitől elkülönülve, attól északkeleti irányban fekszik, két önálló településrészt alkotva. Gyulafirátót 1977. óta, Kádárta 1973. óta Veszprém része. A lakások viszonylag magas, 9%-os aránya alacsony

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

komfortfokozatú. Építésük folyamatosan történt, bár az 1980-as évektől kezdődően a korábbinál is intenzívebb beépítés kezdődött el, hiszen a lakások közel fele ebben a két évtizedben jött létre. A lakások nagy része nagy alapterületű, döntő részük három vagy több szobás. Mindkét területrész falusias jellegű terület, Kádárta területén horgásztavakkal.

A városképi szempontból egyedülálló Veszprémben a morfológiai viszonyok egyben a város szerkezetét is meghatározzák. Az egyes városrészek közötti kapcsolattartásban fontos szerepe van a Séd völgyhálózatának. A középkori városmag körül először itt, a völgyekben telepedett meg a lakosság, majd innen terjeszkedett tovább a dombtetők, a fennsík irányába. A városszerkezet a domborzati adottságokhoz igazodva alakult ki, a gyűrűs elemeket sugárirányú utak tagolják. A későbbiekben az iparfejlesztés és a nyomában létrejövő és tömegessé váló lakásépítés, valamint a Pannon Egyetem és a hozzá kapcsolódó létesítmények alakítottak ki új városrészeket. A település legsűrűbben lakott részein (Jutasi úti lakótelep és Cholnoky város) él a város népességének körülbelül fele. A lakó és intézményi területek között jelentős zöldfelületek alakultak ki, míg a város északi részén az ipari, kereskedelmi és közlekedési területek dominálnak.

A városszerkezet jellemzése („gyűrűs elemeket sugárirányú utak tagolják”) megtévesztő lehet, hiszen a probléma pontosan az, hogy a domborzathoz igazodó szerkezet miatt, több szomszédos városrésznek csak kevés kapcsolata van egymással (például Jeruzsálemhegy- Dózsaváros, Jutasi úti lakótelep-Dózsaváros), és részben ebből adódik az, hogy a belvárosi csomópontok túlterheltté válnak. Egyes külsőbb városrészek is kedvezőtlen helyzetben vannak, hiszen ezek közül többet csak egyetlen szintén forgalmas főúton keresztül lehet elérni. Ilyenek például Kádárta, Gyulafirátót, Szabadságpuszta.

A projekt céljainak bemutatása

A projekt céljai és rész céljai, valamint azok elvárt eredményei

A közösségfejlesztés célja a helyi közösséghez és a társadalomhoz tartozás elősegítése. A végső cél, hogy mindenki tartozzon valahová és valakikhez, közösségi és társadalmi beágyazottságban éljen, legyen esélye-lehetősége saját életfeltételeinek javítására és képes legyen a pozitív változásokra irányuló közös cselekvésben való részvételre.

A projektben a közösségfejlesztés két irányú. Egyrészt a célterületeken élő közösségek összetartó erejét, közös gondolkodását, lokális kezdeményezéseit, aktívan cselekvő részvételét, kölcsönös támogató rendszerének fejlődését segítjük, másrészt az egész város, közösségi támogató kapacitását fejlesztjük a közösségi programok intenzív elterjesztésével, a társadalmi élet résztvevőinek bevonásával, a közös és közösségi programok szervezésével.

A projekt átfogó célja városunk kijelölt célterületein élő lakosok közösségének, közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztése, a közösségi szerepvállalásuk erősítése. Ami a társadalmi felzárkózás elérésének is különösen fontos eszköze. Célunk, hogy a közösségi munka/akciók hatására az érintett lakosokkal szorosan együttműködve oldjuk meg a problémákat.

Konkrét céljaink között szerepelnek:

A célterületeken élő lakosok bekapcsolódásának elősegítése a közösségi programokba, részvételük erősítése a helyi társadalmi életében.

Nagyon fontosnak tartjuk a bevont személyek motiváltságának folyamatos fenntartását, növelését.

A projektben megvalósuló legsikeresebb programelemek továbbvitele, életben tartása a projektet követően, nem csak a fenntartási időszakban, hanem azt követően is.

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

A helyi, a közvetlen környezetben lévő (szomszédsági) kapcsolatok, a természetes támaszok megerősítése, a meglévő kapcsolati háló feltérképezése és kibővítése.

A projekt kapcsán közösségi, települési és településrészi (célterületi) helyi identitást erősítő közösségfejlesztési folyamatok indulnak be, melyben közösségi részvételre épülő tervezési gyakorlatokat alkalmazunk.

A megvalósításra kerülő közösségi programok/akciók eredményeként fejlődik közösségünk tagjainak egymás iránti felelősségtudata, a város civil társadalmának megerősödése segíti a helyi közösségi konfliktusok megoldását és az önálló cselekvési képességek erősítését, fokozódik a civil aktivitás, kialakulnak és megerősödnek a szükséges kompetenciák, az önkéntesség, a helyi identitás, valamint Veszprémhez és településrészeihez való kötődés. A projekt következtében a meglévő (humán) erőforrások felszínre kerülnek, az együttműködések következtében ezen erőforrások aktivizálódnak és minőségi változást hoznak a település, települési közösségek életében.

A kulturális közösségfejlesztés célja a kulturális aktivitásra, helyi kulturális élet szervezésében és alakításában való szerepvállalásra ösztönzés, a kulturális részvétel fejlesztése. Az értékek feltárása, tudatosítása, mozgásba hozása, megújítása és átörökítése a helyi közösségek és a kulturális intézmények aktív együttműködésével hozzájárulnak a helyi közösség kezdeményező- és cselekvőképességének erősödéséhez.

Célunk továbbá a társadalmi részvétel (participáció) növelése, egyéni és közösségi szinten is. Az egyén szintjén ez úgy valósul meg, hogy az egyén maga is részt vesz saját életének irányításában, azaz felelősséget vállal önmagáért.

A közösség szintjén a részvétel már az egymás és a közösség ismeretét és azon belüli kapcsolatait jelenti. Jelenti továbbá az egymás iránti bizalmat, a kölcsönös támogatást és szolidaritást, a közös normákat és a viszonyosságot. Célunk tehát a fenti értékek és normák erősítése a városi közösségeinkben.

A projekt célcsoportjának bemutatása

A projekt célcsoportja általánosan a helyi lakosság, akiket igyekszünk az önkéntesek közreműködésével minél szélesebb körben bevonni. Az egyes akcióknak és programoknak külön célcsoportot határozunk meg, életkor, érdeklődési kör, családi állapot vagy más jellemző élethelyzet alapján. Ezzel lefedjük a célterületek teljes lakosságát.

Célcsoportok:

1. helyi lakosok és csoportjaik
2. a helyi intézmények/kulturális intézmények
3. civil és egyéb szervezetek
4. önkormányzat
5. gyerekek/fiatalok
6. fiatal felnőttek
7. családok
8. oktatási-nevelési intézmények
9. mindegyik társadalmi/demográfiai csoport
10. szakmai tudományos szervezetek
11. Aktív idősek és közösségeik

A közös munka, együtt gondolkodás és a helyi aktív lakosokkal közösen végzett közösségi felmérés eredményeire épülő Helyi Cselekvési Terv összeállt, amely nemcsak az egyes célterületeken élők szükségleteit, kívánságait tartalmazza, hanem azok összesített eredmények értékelésével készült el. A közös felmérés és tervezés után a megvalósításban is aktív szerepet is vállalnak a lakosok. A projekt célja, hogy

az adott célterületen élő lakosok partnerként dolgozzanak együtt a közösségfejlesztőkkel, a város civil szerveződéseivel, az intézményekkel és a gazdasági élet szereplőivel. A Helyi Cselekvési Terv létrehozása a célterületen élő helyiek és közösségek egymást erősítő tevékenységei során történt meg. Így kialakult egy közösségépítő folyamat, amely a projekt befejezése után sem szűnik meg, hanem a közösség által továbbra is működtethetővé válik.

Átfogó célok Veszprémben

Az 5 célterület a térképen elhatárolódik egymástól, de a valóságban sok átfedés a van az egyes területek lakosságában. A célterületeken élők a város többi részét is jól ismerik, ott dolgoznak, oda járnak iskolába, ott élnek a rokonaik, a város egészét érintő problémák, és igények is felmerültek. A közösségi beszélgetések és a kérdőívek alapján megállapítható, hogy mind az öt célterületen szeretnék a helyi lakosok, ha szebb lenne a környezetük, az épületek vagy a kertek. Mindenhol kirajzolódott a természet szeretete és megismerése, a fenntarthatóság és a környezetvédelem, a tervezett, szervezett sétautak, tanösvények fontossága, közösségi kertek kialakítása és a közösségi sport. Általánosságban elmondható, hogy az emberek szeretnek Veszprémben, és az adott célterületen élni, és kiemelten kezelik a hely értékeit. Ismereteik elsősorban az épített értékekre és a hagyományos programokra vonatkozóan vannak, a természeti értékekről kevesebbet tudnak. Mind az öt célterületen megfogalmazódott, hogy több program, szórakozási lehetőség legyen. Az igények ebben eltérőek voltak, de a gyermekprogramokat mindenhol kiemelték, valamint az informális tanulási formákat, tanfolyamokat, képzéseket. A tanfolyamok tematikájában nagy eltérés volt célterületenként, így azok minden területen a helyi igények figyelembevételével valósulnak meg.

A fenti igényeket összegezve megállapítottuk, hogy vannak olyan közös céljai a célterületeknek, amelyeket a helyi lakosok nagy része magáénak érez. Emiatt a következő főbb pontokat határoztuk meg, amelyek a város egészét, vagy több célterületet érinteni fognak:

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

- A természeti értékek megismerése
- Helyi értékek megismerése, helyi identitás erősítése
- Fenntarthatóság
- Sport
- Gyerekprogramok
- Város/célterület szépítő akciók
- Közösségi alkalmak megteremtése és fejlesztése

A közösségi beszélgetések és a közösségi felmérés során körvonalazódtak azok a tevékenységek, amelyeket a célterületek lakosai határozottan igényelnek, és a megvalósításban is aktívan szerepet vállalnának. A közösséggel együttműködve az alábbi, több célterületet is érintő programokat, eseményeket, tevékenységeket szervezzük meg, bízva a továbbra is aktív közösségi részvételben:

- Helyi közösségi élet feltárása, bemutatása
- Ökológiai mintakert kialakítása
- Nordic Walking képzés/klub
- Helytörténeti előadások
- Időutazás
- Kiadvány a város fás dísznövényeiről
- Gyerekprogramok a kavicsfogó álteknős kapcsán
- Jóga

Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

Az alábbi táblázat a fő irányvonalak és a városi közösségfejlesztő akciók kapcsolódását mutatja:

	A természeti értékek megismerése	Helyi értékek megismerése, a helyi identitás erősítése	Fenntart-hatóság	Sport	Gyerekkom-programok	Város/célterület szépítő akciók	Közösségi alkalmak megteremtése és fejlesztése
Helyi közösségi élet feltárása, bemutatása	X	X					X
Ökológiai mintakert kialakítása	X		X				X
Nordic Walking képzés/klub	X		X	X			X
Helytörténeti előadások	X	X					X
Időutazás		X				X	X
Kiadvány a város fás dísznövényeiről	X	X	X		X	X	X
Gyerekkom-programok a kavicsfogú álteknős kapcsán	X	X			X		X
Jóga			X	X			X

Az átfogó célok megvalósulását szolgáló, a helyi lakosság igényei alapján megvalósuló közösségi akciók, programok

Helyi közösségi élet feltárása, bemutatása

A célterületek közösségi életének, múltbeli mindennapjainak feltárását civilszervezetek együttműködve végezzük el. Mivel a kutatással megcélzott területek nagy kiterjedésűek, a feltárás a célterületek egy-egy érdekesebb részére vonatkozóan valósul meg. Ehhez igyekszünk széles körben bevonni a célterület lakosságát, elsősorban az idős korosztályt, az ő emlékeik szolgálhatnak alapul a történeti kiadványok elkészítéséhez. A kiadványokat a célterület intézményeiben tartott könyvbemutatókon tárjuk a nyilvánosság elé. A helyi közösségi élet feltárása és bemutatása a város 5 célterületén valósul meg.

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001

Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

Ökológiai mintakert kialakítása

Az ökológiai kertek kialakításának célja a fenntartható gazdálkodás, új ismeretek átadása a kertművelésben, közösségépítés a közösség által létrehozott és gondozott kertek által. A kert kialakítását tanulmányút és képzések előzik meg, ahol a résztvevők már megismerik egymást, elindul egy közös gondolkodás a közös célok mentén. A mintakert egyrészt a közösségépítés eredménye, másrészt pedig eszköze a további közösségfejlesztő folyamatok elindításának és fenntartásának. Ökológiai mintakert kialakítása a város 3 célterületén valósul meg.

Nordic walking

A nordic walking képzés célja a könnyű, mindenki számára elérhető sportolási lehetőségek megteremtése, esély a továbbiakban az önszerveződő közösségek kialakítására. A nordic walking képzésekkel és találkozókkal több korosztályt is meg tudunk szólítani, hiszen ehhez a sporthoz bármilyen korú ember csatlakozhat. Mivel nem igényel fedett teret, így az emberek korlátlan számban kapcsolódhatnak be a közös sportolás élményébe. A városban tett közös túrák nemcsak a közösségépítést és az egészséges életmódot szolgálják, hanem a város épített és természeti értékeinek a megismerését, ezzel együtt a helyi identitás erősítését is. Nordic walking képzést vagy klubot a város 5 célterületén indítunk.

Helytörténeti előadások

A helytörténeti előadások a város és a célterületek történetének a megismerését célozzák. Az előadások szervezésébe igyekszünk bevonni a helyi, honismerettel, helytörténettel foglalkozó civilszervezeteket is. Az ő közreműködésükkel bepillantást nyerhetünk a célterületek történelmi múltjába, régi közösségi életébe, a jelenlegi arculat kialakulásának körülményeibe. A helyi identitás erősítésében kulcsszerepe van a múlt megismerésének, a közös múlt jelentősége segíti a közös jövő alakítását, a közös célok felismerését és meghatározását, az emberek egymás és a közösség iránti felelősségtudatának erősítését. Helytörténeti előadásokat a város 3 célterületén tartunk.

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001

Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

Időutazás

Az Időutazás egy városszépítő kezdeményezés, amelynek célja egyrészt a múlt megismerése, megismertetése, másrészt a kihasználatlan vagy éppen elhasználdott falfelületek eltakarása, a közösség igényeinek szolgálatába állítása. A program minden célterületre vonatkozóan meghatároz egy közösségfejlesztő folyamatot, melynek elsődleges célja annak bemutatása, hogy összefogással milyen eredményeket érhet el a közösség. Bízunk benne, hogy a közös akció segíti elindítani vagy éppen megerősíteni a közösségi gondolkodást, és a továbbiakban a közösségépítés más civil kezdeményezések által tovább folytatódik. Az Időutazás kezdeményezés a város 5 célterületén valósul meg.

Kiadvány a város fás dísznövényeiről

Veszprém gazdag különleges dísznövényekben. A közösségi beszélgetések és a felmérés alapján ezeket szeretné a helyi közösség egy kiadványban megjelentetni, ami egyrészt a város természeti értékeinek megismerését, másrészt a közösségfejlesztést szolgálja. A kiadvány kapcsán térkép készül az 5 célterületre vonatkozóan, amelyek alapján az emberek megtalálják a könyvben bemutatott növényeket. Így a kiadvány nemcsak ismeretterjesztő könyvként, hanem egyfajta tanösvényként is funkcionál. Közösségépítő szerepét szeretnénk kiterjeszteni az általános iskolákra. iskolai osztályok lesznek a növények védnökei, akik időnként meglátogatják, gondozzák a védnökségük alatt álló növényt, ezzel felelősséget vállalva érte.

Gyerekprogramok a kavicsfogú álteknős kapcsán, szobor elhelyezése a célterületeken

A közösségi beszélgetések alapján a célterületek közösségfejlesztői változatos terveket fogalmaztak meg a gyerekprogramokkal kapcsolatban. Veszprémben Laczkó Dezső 1899-ben bukkant rá a teknős maradványaira, így ez a város számára fontos jelképpé vált. A helyi lakosok szeretnék ezt minél szélesebb közönséggel megismertetni, elsősorban a gyermek korosztállyal, így ismeretterjesztő, közösségépítő, szórakoztató eseményeket szervezünk a kavicsfogú álteknőssel a középpontban. A közösségfejlesztő folyamat végén minden célterületen elhelyezünk

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

egy kis méretű teknős szobrot. A kavicsfogú álteknős megismerését célzó programok a város 5 célterületén valósulnak meg.

Jóga

Minden célterületen felmerült az egészséges életmód témája, ezzel együtt a sportolási lehetőségek bővítése. Mivel a rendelkezésre álló terek mérete és műszaki adottságai korlátozottak, a lehetőségeket ezek figyelembe vételével kellett meghatároznunk. Mivel négy célterületen is a jóga bizonyult a legnépszerűbb, leginkább igényelt sportnak, így ezt négy célterületen megszervezzük.

Az alábbi táblázat az átfogó célok megvalósulását szolgáló programok, események célterületi elhelyezkedését mutatja:

	1. Cholnoky városrész	2. Füredi domb, Egyetemváros	3. Belváros, Dózsaváros	4. Jutasi lakótelep	5. Gyulafirátót, Kádárta
Helyi közösségi élet feltárása, bemutatása	x	x	x	x	x
Ökológiai mintakert kialakítása	x	x			x
Nordic Walking képzés/klub	x	x	x	x	x
Helytörténeti előadások	x	x		x	
Időutazás	x	x	x	x	x
Kiadvány a város fás dísznövényeiről	x	x	x	x	x
Gyerekprogramok a kavicsfogú álteknős kapcsán	x	x	x	x	x
Jóga	x	x	x		x

A Helyi Cselekvési Terv célterületenként

1. célterület – Cholnoky városrész

A Cholnoky városrészre vonatkozó Cselekvési terv összeállítása a Községi Interjúk, Községi beszélgetések és Községi felmérés eredményei alapján történt.

A Községi Interjúk során felmerült problémák és ötletek adtak kiindulási alapot a célterületen megvalósult Községi beszélgetésekhez. Ezek során célként jelent meg az itt lakók minél nagyobb számban történő elérése és megszólítása. Tapasztalataik, véleményük és javaslataik tovább bővítették a célterületre vonatkozó igényeket és kiváló alkalmat adtak a községi (együtt)gondolkodás gyakorlására. A folyamat során körvonalazódó elképzelésekből összeállított kérdőívek segítségével 2019 novemberében Községi felmérést végeztünk.

Akciók, események a Cholnoky városrészben

Helytörténeti előadássorozat

A helyi identitástudat erősítése céljából, a városrész múltjának, kialakulásának, sajátosságainak és nevezetességeinek bemutatását helytörténeti előadássorozat formájában tervezzük.

Tantermi (báb)színházi előadások, drámafoglalkozással

A célterületen található óvodai- és iskolai közösségek számára tantermi (báb)színházi előadásokat tervezünk drámafoglalkozással.

Tanulókör

Angol nyelvű foglalkozást tervezünk azok számára, akik nyelvtudásukat fejleszteni szeretnék. Oktató segítségével lehetőségük lesz elsősorban az angol nyelvű kommunikációjukat és előbeszéd értésüket fejleszteni.

Fórumok

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

Hat alkalommal a fórumokat előadásokkal kötjük össze. Egy környezetvédelmi, egy tudományos, és négy drogmegelőző előadást tervezünk kapcsolni a fórumokhoz.

Családi- és gyermekprogramok

Éves rendszerességgel Szomszédünnepet, Tavaszköszöntő gyermek-és családi programot, valamint Szünidei Játsházát tervezünk változatos programtartalommal: zene, tánc, sport, népi hagyományok felelevenítése, csillagászati előadás, híres helyi sportolók meghívása, kézműveskedés, tudományos- és technikai bemutatók, ismeretterjesztő előadások, interaktív gyermekműsor, helyi kulturális csoportok fellépése.

2. célterület – Füredidomb, Egyetemváros, Jeruzsálemhegy és Szabadság-lakótelep

A kérdőívek összesített eredményei alapján már körvonalazódott bennünk egy kép a programok megtervezése kapcsán, de sok helyen mérlegelni, ötletelni kellett, hogy a többségi igények mindegyike megvalósulhasson, ugyanakkor, azoknak az igénye, szükséglete is visszaköszönjön a rendezvényeken, folyamatokban valamilyen formában, akiknél alacsonyabb volt a szavazati arány. Például a helytörténeti előadások témájának kiválasztásánál, közel egyforma szavazatot kapott valamennyi téma, ezért úgy gondoltuk, hogy a program megvalósításához mindegyik témát felhasználjuk.

„A milyen formában ismerné meg a kavicsfogó álteknőst” kérdésre is több alternatíva érkezett, ezért itt is úgy döntöttünk, hogy mindegyiket figyelembe vesszük, hiszen annál érdekesebbek lesznek a programok, s várhatóan a látogatottság számot is növelni fogják

Bizonyos igényeket összefésültünk. Többen jelezték, hogy szívesen megismernék a helyi zenekarokat és fontosnak tartják, hogy a gyerekek is megismerjék őket, és továbbá, hogy fontosnak tartják a családi nap megrendezését a célterületen. Erre

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

szerveztük meg a családi napot a Jeruzsálemhegyen, ahol helyi zenekar fellépését is beterveztük.

Az Egészségnap megrendezését nem tartották a lakók fontosnak, viszont az egészséges életmóddal, egészséges táplálkozással kapcsolatos témát igen. Ezért azt gondoltuk, hogy bár nem rendezünk Egészségnapot, viszont a téma iránt érdeklődők, részt vehetnek majd egy előadáson.

A kérdőív kitöltők válaszai alapján 19 program került kiválasztásra. Ahol megoldható volt, egyesítettük, illetőleg összevontuk a tevékenységeket, programokat célszerűség alapján. Az irodalmi rendezvényt igénylők kívánsága teljesül, ha részt vesznek a Költészet napján. A helytörténeti programok kedvelői pedig a Malom túrán, vagy a kavicsfogó álteknős interaktív sétáján, de a kulturprogramra vágyók igényét is kielégítjük ugyanazzal a rendezvénnyel.

A programok tekintetében figyelembe vettük még a következőket:

Itt a legmagasabb a diplomával rendelkező lakosság aránya, akik érdeklődési területük, igény szintjük alapján a helytörténeti, komolyzenei, kulturális programokat preferálták. Kiemelten tartották fontosnak a kavicsfogó álteknős méltó megemlékezését különböző formákban. (Tereprendezés a kavicsfogó álteknős tanösvényének a kialakításához. Teknős szoboravatás. Placo fesztivál a kavicsfogó álteknős megemlékezése városrészt érintő minőségben, nagyságban. Helytörténeti séták indítása. Költészet napja. Arcok és történetek című kiadvány, melynek témája a városrészt meghatározó emberek története, sorsa.)

A kertvárosi, családi házas övezetek megléte, az idős korosztály magas aránya, igénye támasztotta a természeti értékekkel, kertészkedéssel, a dísznövényekkel kapcsolatos tevékenységeket, az egészséges életmód a mozgás, az életöröm igényét. (Nordic Walking képzést javasoltak, mely az 50 éves korosztálynak is esélyt biztosít a mozgás örömeinek átélésére. Ökológiai mintakert kialakítása. Veszprém dísznövényei kiadvány.)

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

Arányait tekintve jelentős a nevelési-oktatási intézmények száma (Pl. Simonyi Zsigmond Általános Iskola, Botev Általános Iskola, Egry Úti Körzeti Óvoda) ami indokoltá teszi a Veszprém történetére épülő interaktív sétákat, helytörténeti foglalkozásokat, hogy a felnövekvő generáció minél jobban megismerhesse lakóhelye értékeit. Az idegen nyelv ismeretének az elsajátítása ebben az életkorban történik, és leginkább a szóbeli megértés, az élőbeszéd gyakorlása hiányzik. A nyelviskolák drágák, nem mindenki tudja megfizetni, megléte viszont elengedhetetlen a mai világban. (A kavicsfogó álteknős térszín alatti bemutatása 3D-2D technikával. Látványfestészet is lesz a programban, ami illeszkedik a modern kor követelményeihez. (Csillagászati bemutató. Tantermi színházi előadások drámafoglalkozással. Nyelvi Klub angol nyelven. Malomtúra.)

A nevelési-oktatási intézmények telt létszámmal működnek, magas a gyereklétszám aránya, a két és három gyermeket nevelő családok száma, ami miatt több gyerekeknek szóló programot illesztettünk be, különös figyelemmel a szünidei időszakra. A családi napot is ennek okán terveztük be. A túlterhelt anyukákról, apukákról sem feledkeztünk meg, nekik egy stressz oldó mozgásformát tettünk lehetővé, mely kellemesen hat a testre és a lélekre egyaránt. A célterületen nincs ingyenes sportolási lehetőség, sokan csak az ingyenes programokon tudnak csak részt venni.(Szünidei gyereknap. Családi nap. Jóga)

Elsősorban az egyedülállókra koncentrálva, mivel a társ hiánya őket érinti a leginkább, ünnepekhez kapcsolódó rendezvényeket találtunk ki, de idetartozik a régi fotók gyűjtése is, amikor meglátogatjuk őket és a múltból beszélgetünk velük. (Szomszédünnep. Közös karácsonyfa állítás.)

A Cselekvési Terv biztosítja az esélyegyenlőség betartását, mivel azok ingyenes díjtételűek, és elősegítik a kulturált programokhoz való hozzájutást, minden veszélyeztetett korcsoport, hátrányos helyzetű tekintetében.

Továbbá, mivel a terv több természeti értékre irányuló programot valósít meg, így a fenntarthatóság, a környezettudatosság, környezetvédelmi szempontok is érvényesülnek.

A rendezvények, programok, akciók témájukat, értéküket tekintve szoros összefüggésben állnak egymással. Számos programja több célcsoportra is vonatkozik, nincsenek határok, az egész városrész lakosságának egy közösségbe való összekovácsolására épült fel. Ezt jelképezi utolsóként megrendezésre kerülő programunk is, amely egy helytörténeti kiállítás, és a „Közösség és Emlékezet” címet viseli méltó záró akkordjaként a Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein című pályázatnak.

3. célterület – Belváros, Dózsaváros, Újtelep, Északi iparterület, Jutaspuszta és Csatárhegy

A célterületen élők a közösségi beszélgetések során sokféle igényt és ötletet felvetettek, majd úgy döntöttek, hogy azokat a programokat fogják megvalósítani, amelyre a leginkább igény mutatkozik. A nyilatkozók egyöntetűen szeretnék, ha több program valósulna meg a célterületen, s nem kellene a város másik részébe menniük. A nyugdíjas korosztálynak már nehezebbre esik buszra szállni, a kisgyermekes anyukák mozgástere pedig a babakocsival korlátozott. Az idősebb korosztály elsőként a településrész infrastruktúrájával kapcsolatos változtatásokról, majd a Dózsavárosi Könyvtár bővítésével kapcsolatosan nyilvánított véleményt. Nagyon jól érzik magukat a városrészben, szeretnek itt élni. Mivel a szülők nagyon elfoglaltak, így a nagymamákra jut a gyerekfelügyelet. Szívesen eljárának olyan programokra, amelyeken a régi szokásokat elevenítenék fel újból, valamint ahol az „öregek” a fiataloknak át tudják adni mindazt a tudást, „örökséget”, amelyet megéltek, felhalmoztak az évtizedek során. Ezért szervezünk hétvégi napokon jeles ünnepekhez kötődő programokat, illetve olyan alkalmakat, ahol nagyszülők és unokák közösen tevékenykedhetnek. A néphagyományápolás elősegíti az ünnepelni tudás képességét, összehozza a családtagokat, örömeztet ad az ünnepnapra történő készülődés, s ennek megélése mély nyomot hagy a személyiségfejlődésben.

Mivel a célterület nagy százaléka kertvárosias rész, az itt élők nagyon fontosnak tartják azt, hogy a gyerekek megismerjék a kertészkedés alapjait, ők maguk pedig a biokertészkedéssel próbálkoznának szívesen. Egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek az

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

egészségük megőrzésére, előnyben részesítik a természetes alapanyagú termékeket, igyekeznek tudatosan vásárolni. Ismereteiket szívesen bővítenék otthon is elkészíthető termékekkel. Kreativitásukat otthon nehéz fejleszteniük, mivel az otthoni munka és a családtagok elterelik a figyelmüket. Szívesen díszítenék otthonukat saját maguk által készített alkotással, szeretnének többféle technikát megismerni, olyanokat is, amelyeket a hétköznapiakban is tudnak használni pl. varrás.

Az életben sokszor történnek váratlan események, amelyeket nehéz feldolgozni. Fogódzót a helyes önismeret adja, amelyet személyiségfejlesztő tréningeken fejleszthetünk. Az egészségmegőrzés nem csak az élelmiszerek tudatos megválasztására vonatkozik, hanem a rendszeres mozgásra is. Egyre többen látják a számítógép és az okostelefon korlátlan használatából keletkező károkat, amelyből kiutat a közösen megélt élmények jelentik. A tömegsport több generációt is képes megmozgatni, jellemformáló ereje van, levezeti a feszültséget, stb. A változatos sportolási módok lehetőséget adnak az embereknek arra, hogy megismerjék a különböző sportágakat, s megszeressék azt. Nagyon sokan tartanak állatokat, főleg kutyákat az udvarukon, viszont nincsenek tisztában a kutyák viselkedésével, sokan félnek tőlük, nem tudják, hogyan foglalkozzanak velük. Pedig a jól nevelt kutya terápiás célt is szolgál, szeretetet kap, s ad.

A helyi hagyományok, népszokások felelevenítésének célja a közösségi alkalmak megteremtése, új ismeretek szerzése. A célcsoport a kisgyermekes családok.

A hagyományokat az évszakokhoz kötődően elevenítjük fel:

- Téli: farsang, Vízkereszt napja, Láncos Miklós , Gergelyjárás
- Tavaszi: Szent György napja, pünkösdi
- Nyári: Nyárköszöntők
- Őszi: Márton-napi, szüreti

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

Minden alkalommal mesés formában ismerhetik meg az érdeklődők az adott népszokáshoz fűződő hiedelmeket, játékos formában közösen átélhetik, s hozzá kapcsolódó alkotásokat készíthetnek, s legtöbb esetben élő zenekar kíséretében néptáncolhatnak.

Kutyabarát Klub

A Gyermekkel a Kutyákért-Kutyákkal a Gyermekért Alapítvány kutyákkal asszisztált aktivitás programjában havonta egyszer interaktív ismeretterjesztő foglalkozáson vehetnek részt terápiás kutyák bevonásával, gondozóik közreműködésével. Megtanulhatják a kutyatartás alapvető szabályait, kutyák viselkedésének okait, nevelésük módjait, a legfiatalabb korosztály és az idős, vagy sérült emberek életében betöltött szerepét, s mindezt kutyákkal történő játékos feladatmegoldás közben.

Közösségi kert/ Iskolakert

A Csalán Egyesület munkatársaival és a Dózsa György Általános Iskolával együttműködve az EKMK Dózsavárosi Könyvtár udvarán konyhakert kialakítása során a biokertészkedés alapjainak megismerése. A célterület lakosainak bevonása a kert gondozásába, ismereteik bővítése.

Alkotó közösség

Félévente 5 alkalommal egy téma köré csoportosítva kézműves technikák és munkafolyamatok elsajátítása. A foglalkozásokon kreatív kézműves ajándékkészítés (gyöngyékszer készítése, selyemfestés, otthon díszítő tárgyak), másrészt egészséges életmódhoz kapcsolódva tisztítószeres és natúr kozmetikumok elkészítésének módjait ismerhetik meg a résztvevők.

Generációk találkozása

Az évszakhoz kötődően negyedévente az idős korúak mindennapjaiban használt tevékenységeket felelevenítjük, az ismereteket, tudást az idősebb generáció közös

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

tevékenység során adja át a fiatalabb korosztálynak. Régebben az „asztal körül zajlott az élet”, ezért minden alkalommal a régi idők mesélése, közös tevékenykedés mellett 1-1 étel elkészítésére, majd elfogyasztására kerül sor.

Testi-lelki egészség

A gyógyszerfogyasztás csökkentését célzó gyakorlatorientált előadásokon (gyógynövényismeret gasztronómiával fűszerezve, aromaterápia), testünk egészségét megőrző sportfoglalkozásokon (jóga) és személyiségfejlesztést, önismeretet célzó programokon vehetnek részt a jelentkezők

Sportolj velünk!

Havonta egyszer hétfőjére dózsavárosi közösségi tereken meghirdetett, alkalmanként neves sportoló közreműködésével tartunk játékos, sportos foglalkozásokat gyerekeknek és családoknak.

4. célterület – Jutasi lakótelep

A Jutasi lakótelep Veszprém legnagyobb lakótelepe. A városban élők egyharmada él itt. A panel lakókörnyezetben őket kicsit nehezebb megszólítani az átlagosnál, de már a közösségi interjúk során is kiderült, hogy ez nem így van. Szívesen válaszoltak a feltett kérdésekre, és ötleteikkel segítették a közösségfejlesztő munkámat. Fontos volt ez, mert a négy szemközti beszélgetéseken elhangzottak képezték az alapját a 9 közösségi beszélgetésnek, majd ezekből az ötletekből, javaslatokból készült el az a kérdőív, mely a cselekvési terv alapját adja. Őszintén beszéltek problémáikról, mely egyértelműen a parkolási gondokra és a hajléktalan kérdésre tértek ki.

A Jutas lakótelep közösségi tevékenységének történeti feltárása és a lakosság számára elérhetővé tétele elsősorban a közművelődési intézmény és a civil szervezetek együttműködésével történik. A helyi cselekvési terv alapján a településrész lakosságának közösségi együttműködését dinamizáló és fenntartó

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok megvalósítása történik az együttműködő szervezetekkel közösen.

A közösségi akciók tevékenységek, események megvalósítása során szeretnénk bemutatni:

- a jeles ünnepeinkhez kapcsolódó hagyományokat, népszokásokat. Szeretnénk, ha a programokon részt vevő családok megismerkedhetnének a néphagyományokkal, régi idők játékaival. Ezekhez kapcsolódóan a mai életünkben már elfeledett játékokat, szokásokat tanítunk meg a családoknak egy-egy jeles nap feldolgozásával.
- Veszprémben a kóruséletnek régre visszavezethető hagyományai vannak, azonban a fiatal korosztály számára ez a fajta zenei együttlét, együtt éneklés már kevésbé ismert. Igényként fogalmazódott meg, hogy a kórusok vonjanak be minél több fiatalot ebbe a nagyon is szerethető elfoglaltságba.
- környezetünk védelme, környezetünk ismerete a globalizáció miatt kicsit háttérbe szorult. Ahhoz, hogy gyermekeink megismerkedjenek a természet védelmével, ahhoz különböző akciókat kell megszervezni. A lakótelepen található egy tanösvény, mely útvonalán végigsétálva hasznos ismeretekre lehet szert tenni.

A programok folyamatok megvalósítás során:

- kiemelt figyelmet kell fordítani a mozgáskultúra fejlődésére már gyermekkorban is, de felnőttként sem késő beiktatni a mindennapokba a mozgást. Igényként jelentkezett a gyermek néptánc és a felnőtt néptánc tanításának elindítása, valamint a könnyen elsajátítható sport a nordic walking
- mivel Veszprémben a civil élet kimagasló, ezért nagyon sokan tartoznak egy vagy több civil szervezethez, de sokan vannak még akik nem tartoznak egyikhez sem. Ha ők is megtalálják a számukra fontosnak gondolt szórakozási, kikapcsolódási lehetőségeket, akkor bizonyára ők is szívesen

csatlakoznának egy újonnan létrejövő klubhoz. A nyugdíjas kluboktagjainak életkora átlagosan 75 év körül van, ezért szeretnénk fiatalabbakat is megszólítani, akik még aktívan kirándulnak, utaznak.

- a kézzel készített ajándékok, a kézműves termékek szeretete emelkedő tendenciát mutat, ezért szeretnénk elindítani egy kézműves klubot, ahol a felnőttek is elsajátíthatják a kézzel készített tárgyak elkészítésének módját.
- A gyermeknevelés kérdése komoly kihívást jelent minden korban, de talán mostanság egyre több figyelmet kell szentelni ennek a kérdésnek. Egyre több a speciális nevelést igénylő gyermek, akikkel a szülők komoly kihívásnak vannak kitéve. Nekik és a nagyszülőknek szeretnénk segíteni szülői tréning elindításával.
- a generációk ma már csak nagyon ritkán élnek egy háztartásban, így a fiatalok az idősekhez, az idősek a fiatalokhoz nem elég toleránsak. Ezt a szakadékot szeretnénk csökkenteni a generációk közötti párbeszéd kialakításával, a generációkat szeretnénk egymáshoz közelíteni, és érzékenyíteni.
- az esélyegyenlőség a XXI. századot érintő kérdés. Programokkal, folyamatokkal szeretnénk megismertetni az egészséges embertársainkat a fogyatékkal élőkkel szemben.

5. célterület – Gyulafirátót és Kádárta

A célterületen élők véleménye, ötletei alapján, az interjúk, a közösségi beszélgetések, kérdőívek összegzésével, majd az azt követő közösségi beszélgetésen a célterület lakóival együttesen dolgoztuk ki a cselekvési tervben szereplő programokat, akciókat, tevékenységeket.

A célterületen élők sokféle program megvalósítását tartják fontosnak: akár a hagyományörzés, helyi értékek megismeréséről, védelméről szóló programok,

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

honismereti, környezeti értékek és kiadványok, környezetvédelmi, kertművelési programok, hulladékhasznosítás, sportfoglalkozások.

A programok megvalósításával célunk a helyi identitás és kohézió erősítése, a közösségfejlesztés, a közösség aktivizálása. A közösségi részvételre épülő programok megvalósulásával a helyi civil közösségek megerősítése, amely minőségi változást eredményezhet a célterület közösségeinek életében.

Honismereti témájú kiadvány:

Hadnagy László helyi portré- és életkép sorozatára épülő, a helyi lakók történeteinek megörökítésével kiegészülő kiadvány elkészítése. A célterületen élők megismerik lakóhelyük történeti múltját, hagyományait, szokásait, értékeit, a korabeli élet jellegzetességeit, az emberek, akár felmenőik életébe kapnak bepillantást.

Jeles Napok gasztronómiája:

Az évszakok ünnepköreinek hagyományos ételeit együtt készítjük el a célterületen élőkkel, így élményszerűen ismerik és kóstolhatják meg „nagyamaink” finom ételeit.

Például: december: Mézeskalács készítés, február: Farsangi fánk készítés, március-április: Húsvéti koszorúkalács készítés, keménytojas főzés, augusztus: Szent István Napi újkenyér sütés kemencében, november: Márton-napi libás ételek sütése kemencében, stb. ...

Élő néphagyomány sorozat a célterületen élők interaktív részvételével:

- Élő népdal (népdalkörök bemutatója, népdal tanulás, népdalgyűjtésről, népdalgyűjtőkről tájékoztató előadás, Szóló népdalénekesek és népi hangszerek bemutató műsorai (népi hangszerekről tájékoztató előadás)
- Német nemzetiségi hagyományok (énekek, tánc-csoportok bemutató műsorai – táncház, viseletbemutató, hozzá kapcsolódó tájékoztató előadások: viseletről, tánckoreográfiák, tánclépések jellemzőiről; német nemzetiségi zenei

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

hagyományok :zenekarok, harmonikások bemutatói, zenei jellemzők, tájékoztató előadások, hangszerek kipróbálása)

- Szüreti hagyományok bemutatása: szüreti felvonulás, szőlőpréselés, mustkóstolás, borkóstoló, borász meghívása, előadása
- Néptánc hagyományok (néptáncsoportok bemutatója, néptánc koreográfiák, tájékoztató előadások, tájegységek jellemzői, táncház)

„Alkoss hulladékból” Kreatív alkotóműhely

Célunk a célterületen élők körében a készségfejlesztés, környezetvédelem, környezettudatosság terjesztése. Különböző, érdekes kézműves technikákon keresztül, megmutatni, elsajátíttatni a háztartásokban keletkező hulladék hasznos felhasználását.

A tárházak lehetősége sokféle, pl.:

- Újságpapír felhasználása: gyűrű, fülbevaló, nyaklánc, készítése
- PET palack felhasználása: dísz tárgy, kaspó, ceruzatartó készítése
- Hulladék textil, papírtörő tartó guriga felhasználása: textilkép, ékszer kész.
- WC papír guriga felhasználása: angyalka, mikulás, ajtódísz készítése
- Befőttesüveg, papír tojástartó felhaszn.: hógömb, angyalka, télapó készítése
- Szalvéta felhasználása: gipszkép készítése, fakulcstartó dekopázssal
- Használt zokni, harisnya felhasználása: baba, virág készítése
- Papír, kifújtt tojás felhasználása: kosár készítése, tojás díszítése
- Fagylaltos pálcika, tört tojáshéj felhasználása: karkötő, mozaikkép, virág készítés.

TOP-6.9.2-16-VP1-2018-00001
Közösségfejlesztés Veszprém város településrészein

- Termés felhasználása: terményképek, termésfigurák készítése, stb. ...

Honismereti kör

Jelenlegi honismereti tudásanyag terjesztése, helytörténeti kutató meghívásával. Újabb információk, adatok, fotók, írásos anyagok gyűjtése, otthon, családban, rokonoknál. A célterületen élők az aktív gyűjtés során megismerik lakóhelyük történeti múltját, hagyományait, szokásait, értékeit, a korabeli élet jellegzetességeit, az emberek, akár felmenőik életébe kapnak bepillantást.

Helyi érték kiállítás:

A célterületen lakó alkotók és kézművesek együttes kiállítása, amelyen a helyi közösség értékei, alkotó tagjai megismerhetők, az alkotó közösségi kapcsolatok erősödnek, tapasztalatok cserélődnek. Műfaji megkötés nélkül, sokféle, bármilyen kézműves tárgyat, alkotást bemutató kiállítást tervezünk.

Közösségi akciók, események programjai:

A közösségi programok megvalósításával, a helyi identitástudat erősítését, a helyi értékek megismerését, megóvását, a közösségfejlesztést, új közösségek kialakulását szorgalmazzuk. Népszokásokhoz, helyi hagyományokhoz kötődő akciókat, játékos programokat, valósítunk meg, a célterületen élők, a családok aktív részvételével, amelyeket ezáltal élményszerűen ismernek meg